

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
Нестраначки и самостални народни посланик
04. март 2019. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 04.03.2019

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
СЛ	181-363/19		

ПРЕДСЕДНИКУ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине, подносим **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ ОСИГУРАЊУ**, с предлогом да се узме у претрес.

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Проф. Др. Миладин Шеварлић

ПРЕДЛОГ

ЗАКОН О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ ОСИГУРАЊУ

Члан 1.

У Закону о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС”, бр. 34/03, 64/04 – УС, 84/04 – др. закон, 85/05, 101/05 – др. закон, 63/06 – УС, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13 и 108/13, 75/2014, и 142/2014 – у даљем тексту: Закон),

брише се члан 80б.

Члан 2.

Члан 155. мења се и гласи:

„Члан 155

Управни одбор фонда има петнаест чланова, које именује и разрешава Влада Републике Србије и то:

- 1) пет чланова из реда корисника права, на предлог удружења пензионера основаних на нивоу Републике, која имају највећи број чланова. Удружења пензионера подносе доказ о броју регистрованих чланова министарству надлежном за послове пензијског и инвалидског осигурања, у складу са актом који доноси министар.
- 2) пет чланова из реда осигураника, на предлог репрезентативних синдиката основаних на нивоу Републике, у складу са законом којим се уређује рад, који имају највећи број чланова;
- 3) два члана из реда представника послодавца и то: по један представник Уније послодавца и један представник министарства државне управе;
- 4) једног члана из министарства надлежног за послове пензијског и инвалидског осигурања и једног члана из министарства надлежног за послове финансија;
- 5) један члан представник највећег репрезентативног синдиката запослених у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање Републике Србије.”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 70. став 1. Устава Републике Србије, којим је прописано да се пензијско осигурање уређује законом и у члану 97. тачка 8. Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија уређује и обезбеђује систем у области социјалног осигурања и других облика социјалне сигурности.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење овог закона произлазе из члана 70. Устава којим је прописана обавеза Републике Србије да се стара о економској сигурности пензионера. Влада републике Србије има обавезу редовног усклађивања пензија јер би у супротном пензионери били доведени у неповољан финансијски и социјални положај због инфлаторног умањења стварне вредности њихових пензија.

Изменама Закона о ПИО (Службени гласник РС број 142/2014) је усвојен члан 80б, којим је регулисано да: "Изузетно од члана 80. овог закона, за време примене Закона о привременом уређивању начина исплате пензија (Службени гласник РС број 116/14) пензије се могу повећавати само у складу са законом којим се уређује буџетски систем и законом којим се уређује буџет". Таквим законским решењем обустављено је законито усклађивање пензија у складу са порастом цена на мало и растом БНД-а, па су пензије знатно обезвређене и највећи број пензионера доведен на ивицу егзистенције.

Изменама Закона о ПИО (Службени гласник РС број 75/2014), састав Управног одбора је од 21 члана смањен на 7 чланова тако да је важеће законско решење:

- "1) четири члана на предлог министра надлежног за послове пензијског и инвалидског осигурања и министра надлежног за послове финансија;
- 2) једног члана из реда осигураника, на предлог репрезентативног синдиката основаног на нивоу Републике, у складу са законом којим се уређује рад, који има највећи број чланова;
- 3) једног члана из реда послодавца, на предлог репрезентативног удружења послодавца основаног на нивоу Републике, у складу са законом којим се уређује рад, које има највећи број чланова;
- 4) једног члана из реда корисника права, на предлог удружења пензионера основаног на нивоу Републике, које има највећи број чланова. Удружење пензионера подноси доказ о броју регистрованих чланова министарству надлежном за послове пензијског и инвалидског осигурања, у складу са актом који доноси министар."

На овакав начин је, под изговором рационализације трошкова пословања Фонда ПИО, изменењена структура управног одбора и обезбеђена већина чланова које делегирају министарства Владе Републике Србије, односно Фонд ПИО је подржављен.

У Управном одбору Фонда ПИО управљајућу већину треба да представљају они који су уплаћивали и уплаћују доприносе, односно запослени и осигураници, односно пензионери.

Предлажемо да чланове управног одбора предложе пет највећих репрезентативних синдиката запослених, пет највећих репрезентативних удружења пензионера, два представника послодавца: од тога представник Уније послодавца и представник Републике Србије као послодавца кога представља Министарство за државну управу, два представника Владе Републике Србије од којих по једног предлажу министар надлежан за послове пензијског и инвалидског осигурања и министар надлежан за послове финансија, један представник запослених у Фонду ПИО, кога предлаже највећи репрезентативни синдикат запослених у Фонду ПИО, тако да чланови у Управном одбору, ради квалитетног одлучивања, буду правне, медицинске, економске и финансијске струке.

Овај законски предлог је конципиран, састављен и усаглашен са лицима која припадају организацијама које заступају пензионере међу организацијама цивилног друштва: Удружењем синдиката пензионера Србије из Београда и Удружењем синдиката пензионисаних војних лица Србије из Београда. Тиме је у изради предлога Закона учествао и невладин сектор, као иницијатор и реперни давалац информација које одражавају реалну потребу друштва за доношењем оваквог законског решења. Наношење штете једној од најосетљивих друштвених група (пензионерима) озбиљно утиче на квалитет њиховог живота, коју држава треба да гарантује. Доношењем Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, створиће се услови да ова законска промена имплицира буџетску промену коју треба уврстити у Закон о буџету Републике Србије за наредну буџетску годину.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

УЗ ЧЛАН 1:

Наведеном одредбом брише се члан 80б којим је редовно усклађивање пензија онемогућено.

УЗ ЧЛАН 2:

Предложеним одредбама прописује се састав управног одбора и обезбеђује већинско управљање Фондом ПИО од стране оних чијим финансијским средствима фонд располаже. Претходним законским решењима фондом су већински управљали представници државе, а самим тим и представници парламентарне већине која је променљива и нестабилна, па то може бити узрок недомаћинског пословања, непотпуне контроле и нестабилности пословања Фонда ПИО. Учешћем представника већег броја синдиката и удружења пензионера, обезбеђује се већа јавност рада и заинтересованост за предлагање квалитетнијих решења пословања Фонда ПИО, а стварају се и бољи услови за домаћинско пословање и управљање средствима Фонда.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКАТА ПРОПИСА

Предложеним законом ће се отклонити колизија у примени Устава, која је настала доношењем и применом Закона о изменама и допунама Закона о ПИО, а где је прекинуто редовно усклађивање пензија у складу са растом цена и подржављено управљање ПИО фондом, иако су средства којима фонд располаже имовина пензионера и запослених. На такав начин није обезбеђена заштита реалне вредности пензија, а управљање Фондом се врши суштински без уважавање воље пензионера и запослених.

V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је обезбедити додатна финансијска средства у ПИО фонду и буџету Републике Србије. Износ средстава потребних за спровођење Закона условљена је применом **ЗАКОНА О ПРЕСТАНКУ ВАЖЕЊА ЗАКОНА О ПРИВРЕМЕНОМ УРЕЂИВАЊУ НАЧИНА ИСПЛАТЕ ПЕНЗИЈА** и износи око 2,22 милијади динара месечно или 29,225 милијади динара за годину. У периоду примене Закона о привременом уређивању начине исплате пензија – период 01.10.2014. до 31.12.2016. године настала је обавеза према пензионерима за одузети део пензије коју је неопходно измирити са затезном каматом у укупном износу од 63,322 милијарде динара или близу 515 милиона ЕУР. Мимо ових средстава, неопходно је обезбедити средства за реално усклађивање пензија са растом цена на мало и растом БДП-а, као и средства за накнаду члановима УО Фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

1. Сходно члану 169. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Сл. гласник РС", бр. 34/2003, 64/2004 - одлука УСРС, 84/2004 - др. закон, 85/2005, 101/2005 - др. закон, 63/2006 - одлука УСРС, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014 и 142/2014), додатна финансијска средства у ПИО фонду потребна за спровођење Закона биће обезбеђена:

а) Повећањем прихода и примања ПИО фонда Републике Србије - повећањем уплате доприноса за обавезно социјално осигурање. Процена експерата је, да у Републици Србији на црно ради преко 700.000 радника. Чак 400.000 запослених радника добија минималан или једва изнад минималне основице. Од тога, близу 200.000 њих додатну зараду добија у готовини, на руке, без плаћених доприноса за обавезно социјално осигурање. Законитим, ефективним и ефикасним радом надлежних државних органа у циљу повећања наплате доприноса за обавезно социјално осигурање може се годишње обезбедити близу 1,5 милијарди евра додатних прихода за обавезно социјално осигурање.

б) од прихода од имовине којом располаже фонд, као и од имовине ПИО фонда која је у процесу доказивања власништва ПИО фонда. Наиме, покретањем тужбе против државе Србије, са намером да се спречи распрадаја вредне имовине ПИО фонда, рехабилитационих центара и бањских лечилишта, покренуто је 27 спорова. У 15 предмета је потврђено власништво ПИО фонда, а у току је још 12 спорова, са добрым изгледима да судови потврде ПИО фонд Републике Србије као власника имовине. Стављањем у функцију имовине Фонда обезбедили би се додатни приходи ПИО фонда Републике Србије и растеретио буџет Републике Србије у циљу додатног финансирања ПИО фонда у исплати пензија.

в) Повећањем прописане основице за уплату доприноса за обавезно социјално осигурање за 100%, за све запослене у иностраним компанијама или домаћим привредним друштвима са иностраним капиталом, као и у иностраним компанијама или домаћим привредним друштвима са иностраним капиталом корисницима субвенционисаних средстава за запошљавање радника или ма каквог вида подстизајних мера Републике Србије или јединица локалних самоуправа Републике Србије. Наиме, сходно реципроцитетним мерама и законским решењем у важећем Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање ("Сл. гласник РС", бр. 84/2004, 61/2005, 62/2006, 5/2009, 52/2011, 101/2011, 7/2012 - усклађени дин. изн., 8/2013 - усклађени дин. изн., 47/2013, 108/2013, 6/2014 - усклађени дин. изн., 57/2014, 68/2014 - др. закон, 5/2015 - усклађени дин. изн., 112/2015 и 5/2016 - усклађени дин. изн.) за упућене раднике, сходно члану 14. моментог Закона, основица за обрачун доприноса зарада за поменуту групу запослених, не може бити нижа од двоструке најниže месечне основице доприноса из члана 37 овог закона. На овај начин би се обезбедили додатни приходи за финансирање обавезног социјалног осигурања, и то: 1) пензијског и инвалидског осигурања; 2) здравственог осигурања; 3) осигурања за случај незапослености, поготово због израженог ризика могуће алокације иностраног капитала и губитка посла запослених радника у таквим компанијама и привредним друштвима. Процена је да у Србији ради око 150.000 радника у таквим компанијама и привредним друштвима, па би се по том основу обезбедили приходи - додатна финансијска средства у ПИО фонду потребна за спровођење Закона, у износу од око 132 милиона евра годишње.

2. Законитим, ефективним и ефикасним радом надлежних државних органа у циљу сузбијања криминала и корупције на царини, у трговини акцизном робом и основним животним намирницама на црно и бољом наплатом пореза, повећали би се буџетски приходи државе, који би били и више него довољни за обезбеђење додатних финансијских средстава за спровођење овог Закона.

Предложеним одредбама, омогућује са редовно усклађивање реалне вредности пензија и одговорније, транспарентније и квалитетније управљање ПИО фондом.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ВАЖЕЋЕГ ПРОПИСА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 80б

Изузетно од члана 80. овог закона, за време примене Закона о привременом уређивању начина исплате пензија ("Службени гласник РС", број 116/14) пензије се могу повећавати само у складу са законом којим се уређује буџетски систем и законом којим се уређује буџет.

Члан 155.

Управни одбор фонда има једам ПЕТНАЕСТ чланова, које именује и разрешава Влада Републике Србије и то:

- 1) четири члана на предлог министра надлежног за основне пензијске и инвалидске осигурања и министра надлежног за послове финансија;
- 1) ПЕТ ЧЛАНОВА ИЗ РЕДА КОРИСНИКА ПРАВА, НА ПРЕДЛОГ УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА ОСНОВАНИХ НА НИВОУ РЕПУБЛИКЕ, КОЈА ИМАЈУ НАЈВЕЋИ БРОЈ ЧЛАНОВА. УДРУЖЕЊА ПЕНЗИОНЕРА ПОДНОСЕ ДОКАЗ О БРОЈУ РЕГИСТРОВАНИХ ЧЛАНОВА МИНИСТАРСТВУ НАДЛЕЖНОМ ЗА ПОСЛОВЕ ПЕНЗИЈСКОГ И ИНВАЛИДСКОГ ОСИГУРАЊА, У СКЛАДУ СА АКТОМ КОЈИ ДОНОСИ МИНИСТАР.
- 2) једног члана ПЕТ ЧЛАНОВА из реда осигураника, на предлог репрезентативног синдиката основаног на нивоу Републике, у складу са законом којим се уређује рад, који има највећи број чланова;
- 3) једног члана из реда посљедаваца, на предлог репрезентативног удружења посљедаваца основаног на нивоу Републике, у складу са законом којим се уређује рад, које има највећи број чланова;
- 3) ДВА ЧЛАНА ИЗ РЕДА ПРЕДСТАВНИКА ПОСЛОДАВАЦА И ТО: ПО ЈЕДАН ПРЕДСТАВНИК УНИЈЕ ПОСЛОДАВАЦА И ЈЕДАН ПРЕДСТАВНИК МИНИСТАРСТВА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ;
- 4) једног члана из реда корисника права, на предлог савеза пензионера основаног на нивоу Републике, које има највећи број чланова. Савез пензионера подноси доказ о броју регистрованих чланова министарству надлежном за послове пензијског и инвалидског осигурања, у складу са актом који доноси министар.
- 4) ЈЕДНОГ ЧЛАНА ИЗ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ПЕНЗИЈСКОГ И ИНВАЛИДСКОГ ОСИГУРАЊА И ЈЕДНОГ ЧЛАНА ИЗ МИНИСТАРСТВА НАДЛЕЖНОГ ЗА ПОСЛОВЕ ФИНАНСИЈА;
- 5) ЈЕДНОГ ЧЛАНА ПРЕДСТАВНИКА НАЈВЕЋЕГ РЕПРЕЗЕНТАТИВНОГ СИНДИКАТА ЗАПОСЛЕНИХ У РЕПУБЛИЧКОМ ФОНДУ ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Предлагач прописа:

Народни посланик: Бошко Обрадовић

2. Назив прописа (са преводом на енглески језик) ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ ОСИГУРАЊУ (Draft Law on Amendments and Supplements to the Law on Pension and Disability Insurance)

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придрживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум)

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа. - Не постоје одредбе Споразума и Прелазног споразума које се односе на нормативни садржај прописа.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума. - Нема га.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума. - Нема обавезе.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума. - Испуњава се обавеза успостављања уставности.

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима - нема примарних извора права ЕУ са којима се пропис усклађује.

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима б - нема секундарних извора права ЕУ са којима се пропис усклађује.

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима - нема осталих извора права ЕУ са којима се пропис усклађује.

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност. - Не постоје.

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније. - Не постоји.

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. - Не постоје.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик? -

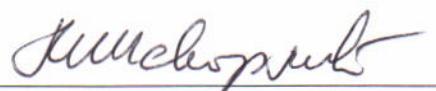
7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ? - Не.

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености. -

Не.

04. март 2019. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Проф. Др. Миладин Шеварлић